

Egy szál úszószemüvegem van, azt teszem fel a szemem elé, bár kiosztják a pipás felszerelést is. De az csak zavarna. Ha a 25 méteres medencét át tudom úszni egy levegővel, akkor ez is menni fog. Az 50 még jobb lenne, de nem

70 Dobai Lili

LILIKOI

Csak nézem a tengeri csodákat, a korallszigeteket, korall-kiszögelléseket, különféle színű halak cikázását. Eddig ilyen csak filmen láttam. Most National Geographic élőben. Megfogom az éles sziklákat, érintem a mellettem úszó halakat. Érzem cikázásuk víznyomát a bőrömnön. Élő testközeli közvetítés. Nincs rajtam védőruha, nincs levegőt szívó pipás maszk, csak kétrészes fürdőruca, és úszószemüveg. Felszerelés nélküli felszerelésben vagyok, elfeledkezem mindenről. Csak óceánozik.

Passion fruit.

A külsejében egységesen élénksárga, belül fényes sárga, édes-leves, frissítő mangóval kezdjük a pihenőben felszolgált étkezést. Van mellette ananász is. És kerül mellé passion fruit. Ez a név kissé meglep és tetszik. Fordíthatjuk szenvedély-gyümölcsnek és szenvedés-gyümölcsnek is. Ezt a nevet állítólag a 16. században, Brazíliában a spanyolok adták a gyümölcsnek lilás pirosas színű virága miatt, amelyről úgy vélték, öt szirma Krisztus öt sebére utal. *Passiflora edulis*, magyarul golgotavirág. De a gyümölcsöt Brazíliában, Ecuadorban és nálunk is maracujának nevezik. Vannak azonban más nevei is: Venezuelában *parcha*, Hawaiiiban *liliko*, Puerto Ricóban *chinola* vagy *parchita*. Kívül, vagyis a héja zöldes-barnás-pirosas, kettévágód, és zselés-kocsonyás anyagban kis magocskák vannak. Fantasztikusan szép. Savanykás-édeskés íz. Majszolni való. Majszdévész. A kedvenc keverékem lesz a mangó, *passion fruit*-liliko, ananász, mindez gyömbérrel, és mehet bele még narancs is. Kiválóan jó. Meg rizs. A nagyon párás melegben csak ezt vagyok képes enni. Akadálymentesen.

Minden egyszerű. Nemcsak annak tűnik. Látom, érzem, hogy az. Citrusok.

Lesétálok fürdőruhában és egy fürdőlepedőben a néhány emelettel lejjebb lévő uszodába. Szép tiszta, növényekkel körbevett, fapadlós, nyugágyas. Ebben a párás melegben a legjobban frissít. Meg üdít. Úszás után vizesen,

rossz ez sem. Ami van. Levegőt veszek, lemerülök, amilyen mélyre csak tudok, és csak ámuldozok. Ettől az ámulattól egyre hosszabb ideig lenn tudok maradni a víz alatt.

fürdőlepedőben, csapzott hajjal – gondoltam – gyorsan felszaladok a lakásba. Azonban az történik, hogy több házat is megjárok, több ugyanolyan emeleti, ugyanolyan fekvésű lakásba is becsengetek – szerencsére senki sincs otthon –, mire sikerül megtalálnom azt, ahol vagyok. Ahol lennem kell. Ahol a csengetésre kinyílik az ajtó, és végre beléphetek és megszárltkozhatom. Eddig ilyen eltévesztésről is csak könyvben olvastam. Gigantikus méretek, túl az emberi mértékeken egyformaságok, hasonlóságok lecsapódása. Egy saját tapasztalattal többem van.

71

Élménnyel együtt mélyebbek a tapasztalatok. Citrom és lime.

Szétcsúszás a trópusokon. Tényleg van ilyen. Úgy érzem, mintha nem tudnám összeszedni magam. Minden holmim szanaszét, vagy egymásra dobálva. Nincs erőm rendet tartani, ahogy szoktam. Lelassulok. Le vagyok lassulva. Valami lelassít. A párás meleg, a meleg szél. Minden redukálódik a legegyszerűbbre, a legkevesebb erőfeszítésre. Mintha kívülről látnád magad. Az ételed redukálódik, a ruházatod redukálódik. Gondolataid lelassulnak, némelykor sikeresen leállnak, pedig nem meditálsz reggelente. Estelente se. Arra sincs erőd. Alig gondolsz valamire is, de nem is akarsz gondolni semmire, csak benne lenni, amiben vagy. De lehetőleg vízben. Hűsben. Hűvösben.

Mintha a tudat eddig ismeretlen területekre vándorolna. Guáva.

Meleg van, sok eddig nem ismert illat, íz, más térstruktúrák, magasságok fényűző elegancia és egyszerű ázsiai kisvárosias zsúfoltság, kis éttermek, nyüzsgés, rengeteg boltocska, sok áru. Egymás mellett, egymásba épülve. Régi kis városrészeken sétálunk át, a kínai részben egy kis étterem egyik szobája boltocska, csempéket árusítanak benne. Nagyon hasonlóak az európai szecessziós fal csempééhez. Némelyik minta és szín megdöbbenően ismerős. A kínai eladótól megtudjuk, hogy ezeknek a csempéknek az eredetije a házfalakat borították, külső díszként. Mára már nagy részük lepotyogott, lemállott. Ők mentik még a maradékokat, egy részüket megtisztítják, de nagy részben másolatot készítenek. Egyébként – szerinte – Portugáliából Indián át indult el Szingapúrba több mint száz évvel ezelőtt a csempeszállítás. Láthatóan jó és autentikus másolatokat készítenek az eredetiről. Veszünk néhányat. Ajándékba. Aztán átmegyünk a Marina Bay Sands mellett egy plázán, ami olyan, mint egy palota. Különféle fényesre felcsiszolt kövek a padlózaton, fémes, fényes csillogás, tükrök, széles, magas, átlátható terek. Az indiai negyedben is van pláza, Musztafa a neve. Az teljesen más.

Mangólekvárral töltött oroszlánsellőre formált linzert veszek. Otthonra: megosztásra, kóstolásra.

Oroszlánfej, pikkelyes test, halfarok. Merlion. Sellőoroszlán-szökőkút.
72

Belesétálunk a szoborba, amit nagy nehezen sikerül megközelíteni. Fotóról már ismerem, fehérsége pedig kítűnik. Egészen közelinek látszik a zebrától, ahonnan rálátunk, de a hatalmas házak, a város struktúrája és a forgalom megakadályozza, hogy egyenesen átvágjunk, és körbejárjuk. Átvágunk hát néhány utcán, néhány átjárón, majd egy többsávos út fölé épült, áruházakat összekötő üvegfalú folyosón, és a lépcső levezet egy kis térre. Ott áll a fehér betűkből alkotott szobor. Jaumme Plensa – térdét maga elé húzva ülő, emberalakot formázó – szobra. A két lábszárnál ajtónyílás. Oda sétálunk be. Belül is körbejárjuk. Átlátszóak vagyunk. Vagy takartak. Ahogy vesszük. A betűk fednek is, felfednek is. Árnyékot vetünk egymásra. Aztán átsétálunk egy szintén magas, nagyméretű Anish Kapoor-plasztikához. Tükörfényes gömbökből áll. Abban jól megnézhetjük magunkat. Torzítva-gömbölyítve.

Édesen savanykás hófehér mangusztán.

Az a jó, hogy nem tudom, mi vár rám az óceánnál, azon kívül, hogy gyönyörűen szép a helyi hajókkal a naplemente, nappal meg a kékek rengetege. Propelleres hajókkal már kinn járunk 30-40 kilométerre a parttól, benn a sziklák között. Eddig azt sem tudtam, mi a snorkelling, de ajándékba kapom, hát megyek. Vagyis megyünk, hajózunk befelé a tengeren egy szinte lélekvesztőnek tűnő hajón. Régi fából készült hajó, faragott, kecses, szép formájú, a motorizálást úgy oldották meg, hogy egy fém- vagy farúd végére nemes egyszerűséggel egy propellert szereltek. Vagy 30 percet hajózunk befelé ezzel a járművel. Ezzel vagyunk kinn a nyílt tengeren. Egyszer csak megáll a hajó, fiatal thai vezetőnk mutatja, hogy hipp-hopp, ugorjon be mindenki, körülússzuk az előttünk lévő sziklát. Sokan húzódoznak, de már kifizették, hát hipp-hopp. Zsip-zsup. Látom többek arcán, hogy nem erre számítottak. Én nem számítottam semmire, de Duna-edzett vagyok, szeretem a természetes vizeket, nincs bennem félelem. Be is ugrok, le is merülök kis úszószemüvegemben.

Licsi és gránátalma.

Összeolvadás. Csodálom a vízfelszín alatt a színes, fürge halakat. Csíkosak, pöttyösek, rózsaszínűek. Csapatban járnak, pontosabban úsznak. Szélsebesen. Vagyis áramlatsebesen.

Úszószemüvegem nem kell igazgatni, csak merülni. Többszörre már egész jó hosszokat kezdek úszni víz alatt, főleg, amikor hal-látvány van. Felmerülésemkor a vezető mosolyogva bravó-jeleket mutat a kezével. Gondolom, tesszik neki, hogy nem sokat szöszimöszizek, elvagyok szinte semmivel. Többen a felszerelés igazgatásával töltik idejüket. Én csak hatalmasakat lélegzem a vízből kibukkanva.

73

Bozontos rambután.

Vajon miért azt kapom meg, amire álomban sem gondoltam? Amit szeretnék, azt meg nem. Vagy nem úgy. Mondják, Isten nagy cselvető és jó a humorérzéke. Lehetséges.

Két alacsonyabb párban álló szikla felé úszunk, azt gondolom, jobbról kikerüljük őket, de int a vezető, aki eddig előttem haladt, hogy akkor most ússzak a keskeny szoroson elsőként én. Azt hiszem, csak viccelődik, de leáll, és mutatja az irányt. Hát jó, vagyis hú és ha. De nincs mit tenni, ha már eljöttem, vagyis elúsztam idáig, és mondtam az a-t, akkor jöjjön a b is. És megyek, és beúszok a korallsziklák közé, és hasítom a vizet, és jön szembe a csoda! Ezernyi picis kis hal úszik velem szembe, körbevesznek, körbecikáznak, átsuhanunk egymáson, és volt csoda, nincs csoda. Egyszeri. A többiek már nem is látják, nem élményezhetnek benne. Még aki elmerészkedett idáig, az sem. Egyszer volt, hol nem volt.

Az egyik korallbarlangba is beúszok, félelmetes. Egy kicsit. Egy kicsit nagyon. Gyorsan ki.

Gyűjtök néhány hófehér, csodaszép mintázatú koralldarabot, és vörös meg fehér kavicsokat. Aztán olvasom a jogszabályt, hogy semmilyen természeti darabot nem lehet az országból kivinni büntetőeljárás, és akár három év szabadságvesztés kockázata nélkül. Ezt nem igazán akarom. Sőt egyáltalán nem. Pedig van néhány szép darabom. Összerakom, lefotózom, majd kis színes vászonba göngyölöm őket. Visszaindulás előtt kimegyek az óceán partjára. A kavicsokat bedobom, a koralldarabokból mintázatot rakok ki a homokba, a hullámok sodrása elé. Jöjjön a víz, sodorja el. Jön a víz, elsodorja. Visszaadtam. Vissza az óceánnak. Visszakerültek sodródni tovább. A helyükre. Ha van ilyen.

Semmi nem az enyém. Mindent csak kapok. Egy időre. Kókusztej, kókuszdióhéjból szívószállal az árnyékban. Hatalmas jégkockák.

Lelassulsz, nem akarsz, nem akaratoskods. Nem gondolkodsz, csak valami gondolódik benned. Talán. Pálmafák a szélben. Hófehér homok. Hullámzó óceán. Távolban kék sziklák, hajók sziluettje. Testmeleghez teremtett vízben hullámozol. Vissza a semmibe.

74

Édes granadilla.

